

SAMENVATTING

Deze studie richt zich op de elite van Mappila moslimhandelaren, en meer in het bijzonder de Arackal Ali Raja's, in de havenstad Cannanore, gelegen aan de zuidwest-kust van India, en hun reactie op de veranderingen in de machtsverhoudingen in de regio die werden veroorzaakt door veranderingen in de manier waarop de zeehandel werd gedreven in de Indische Oceaan in het laatste kwart van de zeventiende en het eerste kwart van de achttiende eeuw.

Het inleidende hoofdstuk, getiteld 'The Geo-political Setting of Kolathunadu' behandelt de geschiedenis van de regio op de lange termijn en de invloed die de geografische omstandigheden hebben gehad op de vorming van die geschiedenis. Kolathunadu, een smalle landstrook tussen de Westelijke Ghats en de Arabische Zee, kende geen omvangrijke, bloeiende agrarische sector. Ten gevolge daarvan kon in de regio geen sterk gelaagde agrarische samenleving tot ontwikkeling komen. In deze context kregen de handel overzee en de handelsgemeenschap een groter belang in het regionale socio-politieke leven. In Kolathunadu, met zijn achterland waar specerijen werden geproduceerd, waren een aantal kleine handelsplaatsen waarover Mappila moslimhandelaren de macht uitoefenden. Tegen deze geopolitieke achtergrond van een smalle kuststrook met een beperkte agrarische economie maar ook met grote maritieme handelsmogelijkheden moet men de status van de Mappila moslims in de regionale politieke economie analyseren.

In het tweede hoofdstuk, 'The Rajas of Kolathunadu', worden de karakteristieken van de politieke organisatie van Kolathunadu geanalyseerd. Het politieke systeem dat in het middeleeuwse Kolathunadu tot stand kwam, werd niet in belangrijke mate beïnvloed door het brahmaanse concept van koningschap. In plaats daarvan bleef het lokale concept van sakti (gewijde macht) het kernconcept van de politieke macht in Kolathunadu. De opkomst van het Huis van Arackal van de Ali Raja's als één van de prominente politieke huizen in Kolathunadu rond het midden van de zestiende eeuw werd mogelijk gemaakt door deze regionale perceptie van politieke macht. Het Huis van Arackal was een replica van het lokale politieke systeem (de swarupam bestuursvorm) waarin de politieke macht niet het exclusieve prerogatief van de raja was maar gespreid was over de familie zelf. De Arackal swarupam werd in Kolathunadu van politiek belang dankzij zijn beheersing van het maritieme handelsnetwerk dat de handelscentra van de Indische Oceaan verbond.

Het derde hoofdstuk, 'Lords of the Sea', beschrijft de opkomst en expansie van het commerciële netwerk van de Arackal Ali Raja's gezien tegen de achtergrond van de veranderende patronen van de handel in de Indische Oceaan in de zestiende en zeventiende eeuw. Ondanks het feit dat wij niet de beschikking hebben over kwantitatieve en kwalitatieve details van hun handel, wijst alles erop dat de Ali

Raja's de maritieme handel van Kolathunadu domineerden aan de vooravond van de vestiging van de Nederlandse nederzetting in Cannanore, en dat pogingen van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) om de lokale handel naar zich toe te trekken ten spijt, de Ali Raja's deze pogingen met succes weerstonden en een belangrijke rol bleven spelen in de maritieme handel van dit gebied.

Het vierde hoofdstuk, 'Jan Company in Cannanore (1663-1723)', richt zich op de geschiedenis van de Verenigde Oostindische Compagnie in Cannanore. In dit hoofdstuk wordt geanalyseerd hoe de Nederlandse pogingen om de specerijenhandel in Cananore te beheersen stuitten op sterke tegenstand van de Ali Raja's en hun Mappila handelaren en de groeiende deelname van andere Europese handelaren, vooral de Engelsen en de Fransen, in de specerijenhandel van Malabar. Nederlandse pogingen om in Cannanore handel te drijven met behulp van een groep lokale handelaren buiten de Ali Raja's om, liepen nergens op uit, zoals ook de maatregelen die door de VOC werden geïntroduceerd om op zee de handelsbewegingen van de lokale scheepvaart te dirigeren en te beheersen. De Mappila handelaren wisten dit alles met succes te omzeilen, niet in het minst omdat het Malabar Commandement er niet in slaagde om voldoende steun van Batavia te krijgen in de vorm van mankracht en schepen. Bovendien droegen allerlei maatregelen die verordonneerd werden om te bezuinigen op de vestiging van Cannanore zoals het inkrimpen van de lokale bezetting van het fort er toe bij dat het Nederlandse commerciële bestuursstelsel in Cannanore steeds verder afkalfde.

Het vijfde hoofdstuk, 'The VOC Trade in Cannanore (1663-1723)', behandelt de commerciële transacties van de VOC in Cannanore. De beschikbare gegevens tonen aan dat de handel van de VOC in peper uit Cannanore tegen het einde van de zeventiende eeuw niet langer van wezenlijk belang was, al kan niet ontkend worden dat Cannanore van enige betekenis bleef voor de handel in Mallabaarse kardemom. Het Nederlandse plan om Cannanore als een importmarkt voor VOC goederen te ontwikkelen had evenmin succes. Afgezien van Japans koper heeft Cannonore nooit een goede markt geboden voor de handelswaar van de VOC. De Nederlandse pogingen om de lokale opiummarkt te beheersen liepen ook op een grote mislukking uit door de competitie van de lokale handelaren. Een poging om een handelsroute tussen Cannanore en Mysore te openen en zo het commerciële belang van de Cannanore vestiging te versterken liep eveneens op niets uit. Hoewel de handelsbalans van de factorij Cannanore tussen 1685 en 1715 niet ongunstig was, leverde deze vestiging niet genoeg op om van enig commercieel belang te zijn voor de Compagnie.

Waarom dan toch een studie aan deze schijnbaar onbelangrijke vestiging wijden? Dankzij het Nederlandse bronnenmateriaal zijn wij in staat verder door te dringen in de lokale historische ontwikkelingen in Malabar en zo op bevredigende wijze een verklaring te vinden voor de uitzonderlijke politieke en maatschappelijke constellatie die daar ontstond.

Het zesde en zevende hoofdstuk analyseren de commerciële en politieke strijd tussen verschillende belangengroeperingen in Cannanore, zoals de Ali Raja's, de prinsen van Kolathiri, de VOC, en de Engelse

Oostindische Compagnie en de directe repercussies op het socio-politieke leven in het gebied. De toenemende spanningen binnen de socio-politieke organisatie van Kolathunadu kunnen worden toegeschreven aan drie factoren: de poging van de Ali Raja's om hun politiek-economische positie in de traditionele organisatie van de Malabar-gemeenschap te verbeteren; het streven van de oude politieke elites om een solide economische basis op te bouwen door een aandeel in de winst van de zeehandel op te eisen; en tenslotte, de poging van de Europese mogendheden om de interne machtsconflicten uit te buiten voor hun eigen commerciële voordelen. Al deze factoren leidden in 1721 tot een toenemende factiestrijd tussen de voor- en tegenstanders van de Ali Raja's in Kolathunadu.

De onderhavige studie betwijfelt de juistheid van het analyseren van de geschiedenis van de Mappila moslims van Kerala vanuit het perspectief van de 'frontier', zoals dat wordt voorgesteld door Stephen F. Dale. Niets wijst erop dat politieke spanningen in Kolathunadu in het laatste kwart van de zeventiende en het eerste kwart van de achttiende eeuw het gevolg zouden zijn van 'religieuze' spanningen en evenmin was er sprake van een scherpe ideologische grens die de hindoes en de moslims verdeelde in twee te onderscheiden socio-politieke entiteiten. Integendeel, de Mappila moslims van Kolathunadu vormden een essentieel onderdeel van de regionale socio-politieke orde. Op dezelfde wijze vormde het Arackal swarupam een intrinsiek deel van het lokale politieke systeem en legitimeerde het zijn status in overeenstemming met het regionale concept van macht (sakti). Het is vanuit dit perspectief dat men in dit tijdsgewricht een bevredigende analyse kan maken van de geschiedenis van Kolathunadu in het algemeen en die van de Mappila moslims in het bijzonder.